

Handläggare
Anna Odelby
Telefon: 08 508 15 022**Till**
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-04-24

Remiss av Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

Svar på remiss från kommunstyrelsen i Stockholms kommun dnr
KS 2025/308

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att detta
tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Sammanfattning

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har av kommunstyrelsen i Stockholms kommun mottagit remiss som rör socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag.

I slutbetänkandet Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. I propositionen En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89) föreslås att den nya socialtjänstlagen ska träda i kraft den 1 juli 2025. Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny lag enligt prop. 2024/25:89 kommer den nya socialtjänstlagen innebära en rad förändringar för stadens socialtjänstverksamheter.

Omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst* sedan 2024. En inventering av de så kallade öppna insatser som ges idag har genomförts under 2024 och arbetet med att utreda i vilken form insatserna ska tillhandahållas framåt i enlighet med ny socialtjänstlag kommer att fortsätta under 2025.

Kommunfullmäktige föreslås besluta om att;

- Socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod får tillhandahålla insatserna i insatsbilagan i den form som de ges idag utan individuell behovsbedömning, och att insatserna undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

- Socialnämnden får i uppdrag att utreda vilka insatser i insatsbilagan som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden.
- Socialnämnden och stadsdelsnämnderna får i uppdrag att genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Förvaltningen har noterat att det i insatsbilagas förteckning inte är ikryssat att Skarpnäcks stadsdelsförvaltning erbjuder insats i form av Mina föräldrar är skilda. Familjerätt Sydost ansvarar för det familjerättsliga arbetet för stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck och tillhandahåller insatsen Mina föräldrar är skilda. Således erbjuds även familjer i Skarpnäcks stadsdelsområde insatsen och förteckningen bör därför justeras. Förvaltningen framhåller även vikten av arkivkompetens i de projekt och utredningar staden framöver genomför inom ramen för omställningen till den nya socialtjänstlagen.

Förvaltningen ställer sig i övrigt positiv till förslagen som lämnas och föreslår till nämnden att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till Skarpnäcks stadsdelsnämnd den 10 mars skickat en remiss som rör socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 6 maj 2025.

Övriga remissinsatser är stadsledningskontoret och samtliga stadsdelsförvaltningar i staden.

Ärendet

I slutbetänkandet Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. I propositionen En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89) föreslås att den nya socialtjänstlagen ska träda i kraft den 1 juli 2025.

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny lag enligt prop. 2024/25:89 kommer den nya socialtjänstlagen innebära en rad förändringar för stadens socialtjänstverksamheter.

individuell behovsprövning och utan individuell behovsprövning. Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik. Dock krävs alltid individuell behovsprövning när det gäller insatser för ekonomiska behov.

Förslaget till ny socialtjänstlag medför även nya krav på dokumentation. Enligt propositionens förslag ska samtliga insatser som huvudregel dokumenteras. I propositionen föreslås undantag från dokumentationsskyldigheten gällande uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid rådgivning. Vidare föreslås att socialnämnden kan, när det föreligger särskilda skäl, besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid insats som ges utan individuell behovsprövning.

Omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst* sedan 2024. En inventering av de så kallade öppna insatser som ges idag har genomförts under 2024 och arbetet med att utreda i vilken form insatserna ska tillhandahållas framåt i enlighet med ny socialtjänstlag kommer att fortsätta under 2025.

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod, från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026, får tillhandahålla insatserna i insatsbilagan i den form som de ges idag utan individuell behovsbedömning, samt att insatserna på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Socialnämnden föreslår vidare att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att utreda vilka insatser i insatsbilagan som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden samt utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Därtill föreslås att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges

med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Socialnämnden föreslår att återrapportera uppdragen till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet 2025-04-16.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen deltar i stadens projekt *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst*, och har under 2024 medverkat i arbetet med att ta fram underlag till insatsbilagan *Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning*. Uppgifterna har sammanställts och bearbetats i två steg. I det första steget genom intervjuer med dåvarande biträdande enhetschefer inom berörda verksamhetsområden samt genom datainsamling. Under denna fas identifierades och dokumenterades samtliga insatser som förvaltningen erbjuder. Under hösten 2024 uppmärksammades vissa avvikelser och felaktigheter i stadens samlade insamling varpå uppgifterna verifierades och justerades.

Förvaltningen noterar att det i insatsbilagas förteckning på sida 22 inte är ikryssat att Skarpnäcks stadsdelsförvaltning erbjuder insats i form av Mina föräldrar är skilda. Familjerätt Sydost ansvarar för det familjerättsliga arbetet för stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck och tillhandahåller insatsen Mina föräldrar är skilda. Således erbjuds även familjer i Skarpnäcks stadsdelsområde insatsen. Detta bör framgå av den förteckning som insatsbilagan redovisar. Förvaltningen bedömer att insatsbilagan i övrigt stämmer överens med de underlag som förvaltningen har delat med social- och äldreförvaltningen inom ramen för projektet.

Förvaltningen delar uppfattningen om att den korta ikraftträdandeperioden för den nya socialtjänstlagen begränsar möjligheten för att ny organisation och nya arbetssätt i Stockholms stad är färdigställda till den 1 juli 2025. Förvaltningen ser positivt på förslaget om en omställningsperiod för att anpassa berörda verksamheter till den nya socialtjänstlagen. Förvaltningen bedömer att förslagen som läggs fram är nödvändiga för att staden på ett bra sätt ska kunna nå lagens intentioner och bidra till en likvärdig socialtjänst över hela staden.

Förvaltningen vill även framhålla att den nya socialtjänstlagen kommer påverka arkivbildningen inom staden. Det är därför viktigt att såväl socialförvaltningen som äldreförvaltningen säkerställer att arkivkompetens finns med i de projekt och utredningar som följer

framöver. Det gäller arkivfunktioner från såväl socialförvaltningen som äldreförvaltningen men även inom stadsdelsförvaltningarna. Här kan och bör stadens stadsdelsarkivarier vara en resurs att nyttja. Stadsdelsarkivariernas uppdrag är att arbeta strategiskt och övergripande med frågor som rör informationshantering och arkiv för alla stadsdelsförvaltningar. Deras kompetens kan bidra med helhetsperspektiv och långsiktighet.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys bedöms inte nödvändig baserat på det aktuella underlaget.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har inte funnit att förslaget har någon påverkan utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förslaget anses påverka män och kvinnor på samma sätt.

Förvaltningen föreslår till nämnden att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

2. Bilaga - Insatsbilaga
3. Tjänsteutlåtande - Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
4. Följebrev Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag, KS

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-04-01
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2025-04-01